BÀI GIẢNG: LUYỆN TẬP: VIẾT BÀI VĂN KỂ LẠI MỘT TRẢI NGHIỆM CỦA BẢN THÂN

MÔN: NGỮ VĂN

GIÁO VIÊN: TRẦN HƯƠNG GIANG

MỤC TIÊU

✓ *Ôn tập kiến thức và rèn kĩ năng làm bài.*

I. THỰC HÀNH

Đề bài: Viết bài văn kể lại một trải nghiệm buồn đối với em

1. Mở bài

- Dẫn dắt từ hệ quả:

Cuộc sống mỗi người là một cuốn sách khác nhau, mỗi chương sách là một câu chuyện, ẩn chứa một trải nghiệm và dù sắc màu của niềm vui hay gam màu của nỗi buồn thì cũng đều để lại cho chúng ta những bài học quý giá. Đối với tôi, một lần nói dối mẹ là kí ức không hề vui thế nhưng đó lại là một trải nghiệm mà tôi không thể nào quên trong cuộc đời này.

Giữa cuộc sống muôn màu muôn vẻ, ai mà chẳng say mê những gam màu rực rỡ thế nhưng, với tôi, chính những sắc màu trầm lắng mới khắc sâu trong tâm trí. Và lần xích mích khiến tôi vô tình làm tổn thương người bạn thân đã trở thành một vệt màu tối, in đậm trong ký ức tôi mãi về sau.

- Dẫn dắt từ sự vật/sự việc liên quan:

Ngày hôm nay, khi dọn dẹp lại chiếc bàn học để chuẩn bị cho năm học mới, tôi vô tình tìm thấy chiếc vòng tay mà Hân tặng cho tôi. Cầm chiếc vòng tay lên ngắm nghía, lòng tôi lại nôn nao một cảm xúc khó tả. Tôi nhắm mắt nhớ lại lần mình đã làm tổn thương Hân. Ôi, câu chuyện đã lùi sâu vào quá khứ nhưng những cảm xúc ấy vẫn còn nguyên đây trong tôi bởi vì đây chính là một kỉ niệm mà cả đời này tôi không thể nào quên!

- Dẫn dắt từ văn học, các câu danh ngôn

Có người đã nói với tôi rằng: "Chúng ta không học được từ trải nghiệm... Chúng ta học được từ việc suy ngẫm lại về trải nghiệm." Thật vậy, trong vô vàn các khoảnh khắc và kỉ niệm, tôi nhớ nhất là lần đã nói dối mẹ, làm mẹ buồn. Có lẽ càng hồi tưởng lại chuyên ấy, tôi lại càng cảm thấy xấu hổ, thấm thía hơn những lời mà mẹ dạy để ngày càng trưởng thành và hoàn thiện bản thân hơn nữa.

- Cảm xúc/ đánh giá về trải nghiệm:

- một trải nghiệm mà tôi mãi không quên vì sau lần đó tôi đã rút ra được bài học sâu sắc.
- kỉ niệm giúp tôi nhận ra sai lầm của mình và trưởng thành hơn
- kí ức khắc sâu trong trái tim
- câu chuyện còn vẹn nguyên trong trí nhớ

- kỉ niệm in hằn dù năm tháng có phôi phai
- kí ức khó phai nhòe, vẹn nguyên như mới hôm qua

2. Thân bài

- Hoàn cảnh

Chuyện ấy xảy ra đã khá lâu, vào năm tôi học lớp sáu. Đến bây giờ mỗi khi nghĩ lại, tôi vẫn cảm thấy vô cùng ngại ngùng và xấu hổ vì những hành động ngốc ngếch khi ấy của mình

Tôi ngồi tua lại cuốn phim trí óc, chuyện xảy ra vào những ngày đầu năm học. Đó là khi những chiếc lá vàng rơi bên hiên nhà, khi những cơn mưa chợt đến chợt đi nhường chỗ cho cái se se lạnh của gió heo may, khi mà chúng tôi nói lời chào tạm biệt với những hè rong ruổi để quay về bắt đầu cố gắng hoàn thành mục tiêu của năm học mới.

- Sự việc mở đầu

Nguyên nhân của vụ xích mích bắt đầu từ việc tôi và Hân được cô chủ nhiệm xếp ngồi cạnh nhau và trở thành đôi bạn cùng tiến. Tôi và Hân có sức học ngang nhau, tuy nhiên nếu xét về từng môn học thì Hân có nhỉnh hơn tôi về môn Toán. Nhưng khi ấy tôi cũng chả quan tâm lắm, tôi chỉ thấy vui vì được ngồi cạnh bạn thân để có thể thoải mái "buôn" trong các giờ học.

- Lồng ghép miêu tả

Nói đến Hân có lẽ ai cũng sẽ nhận xét Hân là một người đáng yêu, dễ mến, dễ gần và với tôi, tôi cũng cảm thấy Hân như vậy. Hân có dáng người nhỏ nhắn, bạn hay mặc váy đồng phục và kẹp tóc nửa đầu trông thật xinh xắn. Mỗi khi chúng tôi cùng đi học về và gặp mẹ tôi, mẹ tôi thường hay khen Hân xinh chứ chẳng như tôi. Mỗi khi ấy tôi thường cười rồi quay sang bảo Hân rằng: "Cậu là mẫu con gái lí tưởng của mẹ tớ đấy!" rồi cười hì hì nhưng cũng chẳng nghĩ ngợi gì nhiều.

- Sự việc phát triển

Tôi cứ nghĩ rằng năm học này của mình cứ thế mà trôi qua một cách yên bình chẳng có chuyện gì to tát, tôi và Hân sẽ hòa thuận và trở thành đôi bạn cùng tiến số một của lớp thế nhưng mọi chuyện lại không đơn giản như vậy. Dần dần, giữa chúng tôi có một vài mâu thuẫn nhỏ như việc chọn màu cho bài thuyết trình hay là việc họp nhóm trao đổi bài tập như thế nào. Tính tôi thì khá tùy hứng, tùy cảm xúc, khi nào hứng sẽ làm việc rất chăm chỉ nhưng khi không có, bắt tôi làm gì tôi cũng sẽ không làm.

Còn Hân thì khác, Hân sẽ lên kế hoạch học tập thật tỉ mỉ và cố gắng thực hiện kế hoạch đó để đạt mục tiêu. Tôi là con gái nhưng không mấy dịu dàng, tôi thường thích những màu trung tính như be, trắng nhưng Hân thì không thế. Hân thích bài thuyết trình của nhóm phải thật nhẹ nhàng, nữ tính. Những thứ cỏn con này, trước đó tôi đã biết nhưng sau khi trở thành đôi bạn cùng tiến thì tôi không ngờ rằng nó lại trở thành lí do khiến chúng tôi cãi vã và mâu thuẫn.

- Lồng ghép biểu cảm:

Lúc mới có vài lần xích mích nhỏ, tôi thấy cũng chẳng đáng gì, tôi và Hân ngồi xuống tìm cách giải quyết nhưng càng ngày tôi càng cảm thấy khó chịu. Tôi cảm thấy Hân không tôn trọng ý kiến của tôi và không thoải mái khi làm việc cùng nhau. Dần dần, với bản tính nóng nảy của mình, tôi khó kiềm chế được bản thân, các

cuộc cãi vã đã nổ ra, chẳng ai nhường ai, có khi là cãi nhau đến cả tuần. Tôi không cảm thấy buồn, tôi chỉ thấy tức giận và ức chế và thấy Hân thật quá đáng.

- Tôi cảm thấy...
- Tôi nghĩ rằng...
- Tôi tự hỏi mình...
- Bây giờ khi nghĩ lại, tôi cảm thấy thật...
- Tâm trạng/cảm xúc của tôi khi ấy...

- Sự việc cao trào

Trong các xích mích, thường tôi sẽ làm người làm lành trước nhưng lần ấy, một lần duy nhất, tôi đã mặc kệ Hân và cũng chính lần đó là lần tôi hối hận nhất. Hôm đó, tôi có bài kiểm tra hệ số hai môn Toán và cô đã nhắc nhở lớp tôi ôn bài từ tuần trước. Hân cũng nhắc tôi mấy lần liền nhưng vì ham chơi, tôi cứ trì hoãn lần học nhóm để đi chơi với suy nghĩ mới đầu năm, chắc gì cô đã cho kiểm tra sớm thế mà kiến thức cũng ít chưa có gì đáng phải lo lắng cả. Chỉ có Hân, Hân đang làm quá lên, khiến tôi cảm thấy phiền.

Thế rồi, bài kiểm tra đến thật. Cô yêu cầu chúng tôi xếp lại bàn, các bàn cần cách nhau một khoảng xa trong sự ngỡ ngàng và bàng hoàng của tôi. Tôi không ngờ rằng lần kiểm tra này cô lại làm gắt gao như thế. Tôi quay sang nhìn Hân với đôi mắt cầu cứu, tôi mong Hân sẽ giúp tôi những câu khó. Nhưng hi vọng của tôi bị dập tắt khi cô yêu cầu mỗi bạn một bàn và chính tay cô sẽ quay vòng ngẫu nhiên để xếp chỗ. Tôi nghĩ bụng: "Thôi thế là đời mình đi tong rồi!". "Ồ không! Ông trời đã ưu ái mình rồi" - Tôi đã nghĩ thế, khi mà "vòng quay may mắn" ấy đã xếp tôi ngồi ngay sau Hân, vậy là Hân có thể giúp tôi được rồi. Cô giáo phát đề, bài thi làm trong vòng bốn mươi lăm phút. Tôi cặm cụi làm những câu mà mình biết và Hân cũng thế. Nhưng đột nhiên, tôi thấy sai sai ở đâu đó, khi thử lại hóa ra bài hình tôi đang làm sai, tôi đang "ngộ nhận" chứ chưa chứng minh được ba điểm A, H, C thẳng hàng. Còn mười phút! Trời ơi! Sao bây giờ! Tôi cố gắng nghĩ và tự nhủ mình: "Cố lên! Cố lên!". Cắt đứt dòng suy nghĩ của tôi là tiếng của cô giám thị: "Các em còn 5 phút nữa!". Tôi hoảng loạn, tôi sợ hãi,... À! Hân! Hân đang ngồi trên tôi. Tôi khẽ gọi tên Hân và nhờ Hân giúp tôi câu cuối bài hình. Nhưng đáp lại tiếng gọi của tôi là sự im lặng đến lặng người. Hân không quay xuống, không nói gì, vẫn tiếp tục miệt mài làm bài. Hân mặc kệ tôi ư? Thật không thể tin nổi? Người bạn thân của tôi đang mặc kệ tôi ư? Hay Hân không muốn tôi được điểm cao hơn? Hân thật ích kỉ, chỉ biết nghĩ cho mình. Tôi ghét Hân, sẽ không chơi với Hân nữa...

Kết thúc giờ kiểm tra, tôi nộp bài trong nước mắt và sự ấm ức. Hân hỏi tôi làm bài thế nào, tôi lờ đi, vùng vằng ra chơi với đám bạn khác. Trong suốt mấy ngày, đôi lúc tôi lại thốt lên rằng: "Những con người ích kỉ thì chỉ xứng đáng chơi một mình" và mặc kệ Hân. Có vẻ Hân biết và trông Hân buồn hẳn đi. Tôi hả hê với sự trả thù của mình.

Một vài ngày sau, cô giáo gọi tôi ra nói chuyện. Cô hỏi tôi:

- Em với Hân có chuyện gì à? Sao mấy hôm nay không thấy hai em thân như trước nữa.

Tôi ngập ngừng che giấu:

- Không, không cô ạ. Chúng em bình thường.

Cô thông báo với tôi mà như sét đánh ngang tai:

- Cô định nhờ em cùng các bạn sẽ làm một buổi liên hoan chia tay Hân vì Hân sắp phải chuyển trường

Tai tôi ù đi, không nghe thêm được gì. Tôi chỉ nhớ là cô nói gì tôi cũng chỉ vâng vâng, dạ dạ. Trời ơi, Hân sẽ chuyển trường ư? Tôi đang ghét Hân mà sao lại cảm thấy buồn thế này nhỉ? Hay tôi không tham gia vào buổi chia tay ấy nữa? Không được, Hân là bạn thân của tôi mà? Nhưng tôi đang giận Hân lắm, mà mấy ngày qua tôi đối xử như thế với Hân, Hân chắc cũng ghét tôi rồi. Tôi biết phải làm sao bây giờ? Nội tâm tôi giằng xé, tôi không biết phải làm gì khi ấy. Giờ nghĩ lại tôi thấy mình thật trẻ con biết bao!

- Sự việc kết thúc

Tôi quyết định viết một lá thư và chuẩn bị một món quà chia tay cho Hân nhưng mãi chẳng dám đưa. Hôm đó là buổi cuối Hân học ở trường, buổi cuối ngồi cạnh tôi. Nhưng tôi vẫn không dám mở lời. Tôi im lặng, quyết định im lặng. Cuối giờ, tôi lủi thủi đi về và nghĩ rằng sẽ mất người bạn thân vĩnh viễn. Bỗng dưng, tôi nghe thấy một giọng nói quen quen:

- Giang, Giang! Không đợi tớ à!

Tôi quay lại, hóa ra là Hân. Hân gọi tôi? Thật ư? Bất ngờ quá! Hân chủ động gọi tôi?

Hân chạy tới, đưa tôi một hộp quà và nói rằng:

- Hân tặng Giang nhé, trong đây có rất nhiều điều Hân muốn nói với Giang. Tuần sau không thấy Hân nữa, Giang đừng buồn. Hân xin lỗi vì đã làm Giang giận nha!

Tôi không ngờ Hân lại xin lỗi tôi. Cầm món quà mà tôi òa khóc nức nở trước sự ngỡ ngàng của Hân. Hóa ra Hân không hề trách tôi, hóa ra chỉ mình tôi ích kỉ. Tôi lấy trong cặp món quà đã chuẩn bị cho Hân rồi nói:

- Không! Không, Hân ơi, Giang mới là người sai. Giang xin lỗi, đáng ra Giang không nên ích kỉ như vậy...

Hân cười, Hân không nói gì thêm, kéo tay tôi tung tăng ra về trên con đường quen thuộc của hai đứa.

Về nhà tôi giở bức thư Hân viết cho tôi và tôi đã hiểu tất cả. Hân muốn tôi tự giác và tự suy nghĩ để cố gắng hơn trong học tập. Thế mà tôi trách sai cho Hân. Chúng tôi đã gọi điện lại cho nhau và thống nhất sẽ "xí xóa" chuyện này và hứa sẽ giữ liên lạc và luôn học nhóm vào chủ nhật mỗi tuần.

3. Kết bài

- Khẳng định ý nghĩa: Những cơn mưa dông khiến chúng ta bị ướt song nó lại cần thiết để cho cây cối đâm chồi nảy lộc và trong cuộc sống của chúng ta cũng vậy, có những nỗi buồn sẽ giúp bản thân ta trở nên vững vàng hơn, trưởng thành hơn. Những hồi ức về lần mâu thuẫn với Hân tuy đã trở thành vết xước trong trái tim tôi nhưng vết xước ấy luôn nhắc nhở bản thân tôi rằng mình cần phải cố gắng hơn, chủ động hơn trong học tập và cần biết trân trọng người bạn thân của mình

II. LUYỆN TẬP

Câu 1: Xác định những nội dung cần thể hiện trong phần mở bài của đề sau: Hãy kể lại một trải nghiệm mà từ trải nghiệm ấy em trưởng thành hơn.

- Đó là trải nghiệm gì? (1 lần mắc lỗi, 1 lần làm việc tốt...)

- Cảm xúc: nhớ mãi không quên

- Ý nghĩa: qua trải nghiệm giúp tôi trưởng thành hơn

Câu 2: Hãy viết mở bài dẫn dắt từ hệ quả với đề bài sau: Hãy viết bài văn kể lại trải nghiệm với người thân yêu của em.

- Trải nghiệm để lại những bài học quý giá
- Trải nghiệm để lại những phút giây hạnh phúc
- Trải nghiệm khiến bản thân trưởng thành hơn
- ....
- VD: Đã bao giờ bạn tự hỏi điều gì là quý giá nhất trên thế gian này chưa? Nếu ai hỏi tôi điều này thì tôi sẽ không ngần ngại mà trả lời rằng đó chính là khoảnh khắc bên gia đình thân yêu. Đối với tôi, những kỉ niệm với người thân chính là những kí ức đẹp đẽ, là những giây phút hạnh phúc tiếp thêm cho tôi sức mạnh trong hành trình của chính mình.

Câu 3: Em hãy xây dựng một cốt truyện kể về một lần mình giúp đỡ người khác theo mô hình cốt truyện mà mình đã được học.

Câu 4: Hãy suy nghĩ 2 thông điệp mà con muốn gửi gắm ở phần kết bài sau khi kể lại một trải nghiệm mắc lỗi với bố mẹ.

- Hãy yêu thương ba mẹ của mình nhiều hơn, chỉ có ba mẹ mới có thể bao dung cho tất cả các lỗi lầm của chúng ta và cũng chỉ có ba mẹ mới yêu thương chúng ta nhiều đến như vậy.
- Hãy biết nhận sai và sửa sai, chúng ta không nên ngó lơ trước những lỗi lầm của mình và đặc biệt đừng để ba mẹ buồn vì ba mẹ chính là người luôn yêu thương, chăm sóc chúng ta dù thế gian có đổi thay.

Câu 5: Thêm yếu tố biểu cảm vào câu văn sau

Tôi không buồn, cũng chẳng vui, không cảm xúc gì.

⟶ Tâm trạng của tôi khi ấy thật khó diễn tả, ngôn từ đã trở nên bất lực. Tôi không cảm thấy hân hoan, vui vẻ như mình đã tưởng tượng nhưng cũng chẳng cảm thấy đau buồn hay thất vọng như những lần trước nữa. Tôi chỉ nghĩ rằng đó là điều nên xảy ra và tất lẽ sẽ phải xảy ra